

Sygn. akt I C 719/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia SR Wioletta Sychniak

Protokolant: stażysta Karolina Malec

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2018 roku w Łodzi

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz A. K. kwotę:

- a. 3259,50 zł (trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt dziewięć złotych i pięćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty,
- b. kwotę 1137,86 zł (tysiąc sto trzydzieści siedem złotych i osiemdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 719/16

UZASADNIENIE

11 grudnia 2016 r. A. K. wystąpił z powództwem przeciwko (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. o zapłatę 3259,50 zł tytułem odszkodowania za koszty najmu pojazdu zastępczego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym opłaty od pozwu, opłaty od pełnomocnictwa oraz kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych. **/pozew k. 2-7/**

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

/odpowieź na pozew k. 35-37/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny

27 lipca 2016 r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, którego skutkiem było uszkodzenie samochodu marki A. (...) o nr rej. (...). Właścicielem uszkodzonego pojazdu był B. M.. Winę za przedmiotowy wypadek ponosił kierowca pojazdu marki O. (...), ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, w pozwanym Towarzystwie (...). **/bezsporne/**

B. M. skontaktował się z ubezpieczycielem, wskazując że z powodu przedmiotowego wypadku pojawiła się po jego stronie potrzeba korzystania z pojazdu zastępczego. Poszkodowany nie uzyskał w tym zakresie wskazówek, porad, ani

propozycji ze strony pozwanego. Nie udostępniono mu żadnej oferty najmu pojazdu w wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem.

/zeznania świadka B. M. – k. 72v-73, znacznik czasowy 00:09:12 – 00:19:37/

W dniu 1 sierpnia 2016 r. B. M. zawarł z powodem umowę najmu pojazdu V. (...) o nr. rej. (...), na czas naprawy pojazdu A. (...). Strony ustaliły stawkę dobową za najem pojazdu na kwotę 200 zł netto. Najem pojazdu trwał do 24 sierpnia 2016 r. Po zakończeniu najmu pojazdu powód wystawi fakturę VAT na kwotę 5658 zł.

Naprawa pojazdu A. (...) trwała 2 miesiące, uszkodzony dokonał jej samodzielnie. Okres najmu trwał krócej niż faktyczna naprawa pojazdu A. (...), tj. do 24 sierpnia 2016 r. B. M. kupił samochód dla syna i mógł z niego korzystać, dlatego ustała konieczność korzystania przez niego z pojazdu zastępczego.

/oświadczenie k. 13, umowa najmu pojazdu k. 14, faktura VAT nr (...)/ k. 15, protokół zdawczo-odbiorczy samochodu k. 16, zeznania świadka B. M. – k. 72v-73, znacznik czasowy 00:09:12 – 00:19:37/

Umową cesji z 1 sierpnia 2016 r., zawartą przez B. M. z powodem, dokonano przelewu wierzytelności o odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego V. (...) o nr. rej. (...).

/umowa cesji k. 13 verte/

Pismem z 24 października 2016 r., doręczonym pozwanemu w dniu 2 listopada 2016 r., powód przesłał wezwanie do zapłaty kwoty 5658 zł tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego, przedkładając fakturę VAT nr (...) oraz dokumentując fakt dokonania cesji wierzytelności. Decyzją z 4 listopada 2016 r. pozwany przyznał na rzecz powoda odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 2398,50 zł przyjmując, że konieczny i uzasadniony okres najmu wynosił 15 dni, a stawka dobowa czynszu najmu wynosiła 130 zł netto.

/wezwanie do zapłaty k. 17, potwierdzenie odbioru k. 19, decyzja k. 20, potwierdzenie przelewu k. 21/

Samochód marki A. (...) na skutek uszkodzeń powstałych w wyniku kolizji z dnia 27 lipca 2016 r. nie nadawał się do użytkowania. Uzasadniony czas naprawy pojazdu A. (...) wynosił 23 dni kalendarzowe (18 dni roboczych). Samochód marki A. (...) zaliczany jest do segmentu F, klasy luksusowej oraz Premium. Średnia stawka dobową za najem pojazdu tej klasy na okres powyżej 20 dni w roku 2016 wynosiła 333 zł (409 zł brutto). Dokonując analizy ofert wypożyczalni samochodów należy wskazać, że najniższa stawka z najem pojazdu klasy F wynosi 324 zł. (netto), a najwyższa 772 zł (netto).

/opinia biegłego R. G. k. 83-89/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego: dokumentów przedstawionych przez strony, zeznań świadka i opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej R. G.. Materiał dowodowy pozwolił Sądowi ustalić w sposób kompleksowy stan faktyczny sprawy, a opinia biegłego, niezakwestionowana przez żadną ze stron, sporządzona w sposób profesjonalny oraz koherentny, pozwoliła Sądowi na ustalenie elementów stanu faktycznego, w zakresie których były potrzebne wiadomości specjalne.

Nie zostały udowodnione twierdzenia pozwanego o złożeniu poszkodowanemu, na etapie postępowania likwidacyjnego, propozycji skorzystania z oferty najmu pojazdu zastępczego od firmy współpracującej z pozwanym. Twierdzeniom tym przeczą zeznania świadka (...), a pozwany nie złożył dowodu doręczenia poszkodowanemu oferty zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego za swoim pośrednictwem.

Sąd Rejonowy zważył co następuje

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, iż sprawcą kolizji z 27 lipca 2016 roku był kierowca, który zawarł z pozwanym umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pozwany kwestionował wysokość roszczenia wskazując, że przyjęta przez stronę powodową ilość dni faktycznego najmu pojazdu zastępczego jest nieuzasadniona, a dobowy stawka najmu pojazdu zastępczego jest zawyżona i nie jest stawka rynkową.

Odpowiedzialność pozwanego statuuje art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 ze zm. - dalej: "u.o.u.o.") w związku z art. 1 pkt 1 tej ustawy. Odszkodowanie należne od zakładu ubezpieczeń odpowiadającego w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdów ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela zasadniczo jest tożsamy z zakresem odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym wynikającym z przepisów kodeksu cywilnego określających zakres odpowiedzialności odszkodowawczej.

W myśl art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. § 2 komentowanego przepisu przewiduje także odpowiedzialność sprawcy za straty, które poszkodowany poniósł (damnum emergens), oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans).

Utrata możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę majątkową. Niemożność korzystania z pojazdu, który został uszkodzony i wymaga naprawy, jest normalnym następstwem szkody, o której mowa w art. 361 § 1 k.c. i rodzi obowiązek wypłaty odszkodowania, wówczas gdy zastąpienie rzeczy uszkodzonej w okresie jej naprawy wymagało poniesienia określonych kosztów. Utrwaloną jest linia orzecznicza przewidująca, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego nie służącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje także celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała SN z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11, Lex 1011468). Korzystanie z samochodu stało się przy obecnym stanie rozwoju stosunków społecznych i gospodarczych standardem cywilizacyjnym. Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu zachowanie takiego standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca. Szkodą majątkową podlegającą naprawieniu są wydatki poniesione przez poszkodowanego w okresie naprawy pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego samochodu, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. W świetle powyższych rozważań uznać należy, iż odszkodowanie należy się za czas celowej i ekonomicznie uzasadnionej naprawy pojazdu, bez wliczenia innych czynności likwidacyjnych.

Rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się zatem do ustalenia uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego oraz wysokości stawek najmu pojazdu obowiązujących na rynku lokalnym w czasie kiedy poszkodowany korzystał z auta zastępczego i ustalenie czy dobowy stawka najmu stosowana u powoda w tym czasie mieści się w granicach stawek obowiązujących na terenie województwa (...) i czy jest stawką rynkową.

Dla poczynienia powyższych ustaleń niezbędnym było zasięgnięcie wiadomości specjalnych. Zgodnie z opinią biegłego z zakresu techniki samochodowej R. G. stawka dobowy najmu pojazdu zastępczego przyjęta w przedmiotowej sprawie za najem pojazdu V. (...), w wysokości 200 zł netto jest w pełni uzasadnioną, a uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego wynosił 23 dni. Należy zauważyć, że czas ten był wystarczający do naprawienia pojazdu A. (...), uwzględniając wszystkie czynności składające się na naprawienie szkody. Pokrzywdzony co prawda dokonywał naprawy pojazdu dłużej, jednakże nie korzystał z pojazdu zastępczego powyżej 23 dni. Zakończył najem, kiedy pojawiła się możliwość korzystania z innego samochodu, jeszcze przed naprawą samochodu A. (...).

Stawka określona przez powoda, za najem zastępczego jest stawką rynkową i jest to kwota niższa niż stawki dobowe najmu pojazdu zastępczego klasy F, do której należał pojazd A. (...) i, w której to klasie uszkodzony mógł wynająć pojazd. W wypożyczalniach samochodów na terenie Ł. w 2016 roku ceny za najem pojazdów kategoryzowanych jako F kształtowały się na poziomie od **324 zł** do **772 zł** netto za dobę. Orzecznictwo jasno wskazuje, że przy naprawieniu szkody polegającej na wynajęciu pojazdu zastępczego, uszkodzony może wynająć pojazd zbliżonej klasy do pojazdu uszkodzonego. Uszkodzony wynajął pojazd za cenę niższą niż najniższa z oferowanych na rynku z najem pojazdu klasy F.

Skoro zatem stawka obowiązująca u powoda w wysokości 200 zł netto za dobę jest stawką niższą, niż stawka za najem pojazdu klasy samochodu uszkodzonego, stawka ta powinna być przyjęta w całości. Uszkodzony wynajął pojazd zastępczy na wolnym rynku wedle swojego wyboru do czego miał prawo, ponadto dokonał wyboru pojazdu, którego najem jest tańszy niż powszechnie przyjmowane koszty najmu pojazdu klasy uszkodzonego – A. (...). Nieudowodnione, ale też nie do końca zrozumiałe w swej treści są twierdzenia strony pozwanej o przedstawieniu uszkodzowanemu, w toku postępowania likwidacyjnego propozycji najmu pojazdu, za jej pośrednictwem, w wypożyczalniach z nią współpracujących. Po pierwsze strona pozwana nie przedstawiła dowodu złożenia takiej propozycji, po drugie nawet jeśli by przedstawiła, to uszkodzony nie byłby zobowiązany z propozycji skorzystać, gdyż to w jego gestii leżał wybór wypożyczalni. Oferta wypożyczalni ma bowiem uwzględniać potrzeby uszkodzowanego, a nie ubezpieczyciela, który może jedynie oczekiwać, że wybór będzie celowy dla usunięcia szkody i ekonomicznie uzasadniony. Przedmiotowa sprawa jest idealnym uzasadnieniem powyższej tezy z tego względu, że oferta pozwanego, przedstawiona post factum, nie zawiera szczegółowych zasad najmu pojazdu (np. możliwości wyjazdu samochodem za granicę, kierowania pojazdem przez osobę trzecią, limitu kilometrów lub jego braku, obowiązkowej kaucji czy jej braku). Związanie uszkodzowanego propozycją wypożyczenia auta w wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem byłoby ograniczeniem sposobu naprawienia szkody, gdyż nie uwzględniałoby preferencji uszkodzowanego w zakresie szczegółowych zasad najmu. W szczególności, że prócz umowy ramowej i cennika usług strona pozwana nie przedstawiła warunków szczegółowych oferty, co przy urozmaiceniu warunków najmu pojazdu na rynku ma bardzo duże znaczenie. Wreszcie należy wskazać, że umowa ramowa i cenniki przedstawione przez pozwanego zawierają wyższe stawki dobowe najmu pojazdu klasy F, do którego wyboru był uprawniony uszkodzony, niż faktycznie żądana przez powoda kwota za najem pojazdu V. (...).

Nie znajduje uzasadnienia zarzut strony pozwanej, że powód winien dążyć do minimalizacji kosztów naprawienia szkody poprzez najem pojazdu zbliżonego stanem (tj. wartością) do kilkuletniego pojazdu uszkodzonego i w konsekwencji dokonać wyboru najmu auta niższej klasy. Takie wymaganie byłoby bezzasadnym utrudnieniem dla uszkodzowanego, nakładałoby na niego obowiązek nieznajdujący żadnego oparcia w przepisach ustawy, poszukiwania wypożyczalni posiadającej określony pojazd, w określonym stanie lub wynajęcia pojazdu niższej klasy. Ponadto trudno w obecnych warunkach rynkowych poszukiwać wypożyczalni, która posiada dany model pojazdu w zbliżonym stanie użytkowym do pojazdu uszkodzonego. Nieuzasadnione byłoby także oczekiwanie, aby uszkodzony wynajął pojazd o rzeczywistej wartości zbliżonej do wartości pojazdu sprzed szkody, co sprowadzałoby się de facto do wynajęcia pojazdu niższej klasy. Skoro uszkodzowanemu uszkodzono pojazd danej klasy, to również tej klasy powinien być pojazd zastępczy, niezależnie od tego w jakim faktycznie stanie pojazd uszkodzony się znajdował przed szkodą w dniu, w którym szkoda powstała. Należy mieć bowiem na uwadze, że to nie uszkodzony pozbawił się możliwości korzystania ze swojego samochodu, aby obciążać go negatywnymi konsekwencjami zdarzenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania, koszt wynajmu pojazdu zastępczego marki V. (...) o nr rej. (...) przez okres 23 dni i przy stawce 200 zł netto to jest 246 zł brutto wynoszący 5658 zł. jest niższy niż najniższy koszt najmu pojazdu zastępczego klasy F (takiej jak pojazd uszkodzony). Należy zatem uznać, że kwota żądana przez powoda jest kwotą w pełni uzasadnioną.

Biorąc pod uwagę fakt, iż pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił z tego tytułu kwotę 2.398,50 zł Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3259,50 zł zgodnie z żądaniem pozwu orzekając jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od ubezpieczyciela określa art. 817 § 1 k.c. Jest to termin 30 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, jest to termin 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności (art. 817 § 2 k.c.). Obowiązek udowodnienia istnienia okoliczności z art. 817 § 2 k.c. oraz ich zasięgu obciąża ubezpieczyciela (art. 6 k.c.). Również zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Z ustaleń poczynionych w toku postępowania wynika, iż wypadek miał miejsce 27 lipca 2016 r., a zgłoszenie szkody w postaci uszkodzenia pojazdu – 2 listopada 2016 r. W związku z powyższym, Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia 3 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu w punkcie 2 sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Powód wygrał sprawę w całości zatem to strona pozwana zobowiązana jest do zwrotu na rzecz powoda wszystkich poniesionych przez niego kosztów, które wynoszą 1337,86 zł. Na kwotę tę składa się opłata sądowa od pozwu – 163 zł, opłata za czynności pełnomocnika będącego radcą prawnym, ustalona na podstawie § 2 punkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 (w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu) – 900 zł, wykorzystana zaliczka na wynagrodzenie biegłego - 257,86 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.